

הלכות תמידין ומוספין

יש בכללן תשע עשרה מצוות שמונה עשרה מצוות עשה, ואחת מצות לא תעשה; וזה הוא פֶּרֶטֶן: (א) להקריב שני כבשים בכל יום עולות; (ב) להדליק אש על המזבח בכל יום; (ג) שלא לכבותה; (ד) להרים את הדשן בכל יום; (ה) להקטיר קטרת בכל יום; (ו) להדליק נרות בכל יום; (ז) שיקריב כוהן גדול מנחה בכל יום, והיא הנקראת חבתין; (ח) להוסיף שני כבשים עולות בשבת; (ט) לעשות לחם הפנים; (י) מוסף ראשי חדשים; (יא) מוסף הפסח; (יב) להקריב עמר התנופה; (יג) לספר כל איש ואיש שבעה שבועות מיום הקרבת העמר; (יד) מוסף עצרת; (טו) להביא שתי הלחם עם הקרבנות הבאות בגלל הלחם ביום עצרת; (טז) מוסף ראש השנה; (יז) מוסף יום צום; (יח) מוסף החג; (יט) מוסף שמיני עצרת. ובאור מצוות אלו בפרקים אלו.

הלכות תמידין ומוספין פרק א

א. מצות עשה להקריב שני כבשים עולות בכל יום, והם הנקראים תמידין אחד בבקר ואחד בין הערבים, שנאמר "שנים ליום, עלה תמיד" (במדבר כח, ג). ואימתי זמן שחיטתן: שלבקר, שוחטין אותו קדם שתעלה החמה, משיאיר פני כל המזרח; ופעם אחת דחקה שעה את הצבור בבית שני, והקריבו תמיד שלשחר בארבע שעות ביום.

ב. תמיד שלבין הערבים, שוחטין אותו משיאריך הצל ויפר לכל שהאריך, והוא ממש שעות ומחצה ומעלה, עד סוף היום; ולא היו שוחטין אותו בכל יום אלא בשמונה שעות ומחצה, וקרב בתשע ומחצה.

ג. ולמה מאחרין אותו שתי שעות אחר תחלת זמן שחיטתו, מפני הקרבנות שליחידים או שלצבור לפי שאסור להקריב קרבן כלל קדם תמיד שלשחר, ולא שוחטין קרבן אחר תמיד שלבין הערבים: חוץ מקרבן פסח לבדו, שאי אפשר שיקריבו כל ישראל פסחיהן בשתי שעות.

ד. אין שוחטין את הפסח, אלא אחר תמיד שלבין הערבים; וכן מחסרי פורים מקריבין כפרתן אחר תמיד שלבין הערבים, ביום ארבעה עשר כדי שיהיו טהורין לאכל פסחיהן לערב.

ה. ערב פסחים, בין בחל בין בשבת, היה התמיד נשחט בשבע ומחצה, וקרב בשמונה ומחצה כדי שיהיה להם פנאי לשחט פסחיהן; ואם חל ערב פסחים להיות ערב שבת, היו שוחטין אותו בשש ומחצה בתחלת זמנו, וקרב בשבע ומחצה כדי שיהיה להם רוח ביום לצלות קדם שיפנס השבת.

ו. אף על פי שאין שוחטין אחר תמיד שלבין הערבים, מקטירין כל דבר הראוי להקטרה כל היום; ומקטירין אברי עולות והאמורין, עד חצי הלילה כמו שבארנו במעשה הקרבנות. ואברין ואמורין שלא נתאכלו, בין מן התמיד בין משאר הקרבנות מהפכין בהן כל הלילה עד הבקר, שנאמר "כל-הלילה, עד-הבקר" (ויקרא ו, ב).

ז. אברים שלתמיד דוחין את הטמאה, ואינן דוחין את השבת,

אַלָּא בַּעֲרֵב שַׁבַּת בְּלֶכֶד, מִקְטִירִין אַבְרֵי תָמִיד שְׁלַעֲרֵב שַׁבַּת:
שֶׁהַתָּמִיד תִּחְלָתוֹ דּוּחָה שַׁבַּת, וְסוּפּוֹ אֵינּוּ דּוּחָה.

ח. חֲלָבֵי שַׁבַּת קָרְבִּין בְּלִילֵי יוֹם טוֹב, אִם חָל יוֹם טוֹב לִהְיוֹת
בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת; אָבֵל אֵין קָרְבִּין בְּלִילֵי יוֹם הַכְּפוּרִים, שְׁנֹאמֹר
”עֲלֹת שַׁבַּת, בְּשַׁבָּתוֹ” (במדבר כח, י): וְלֹא בַשַּׁבַּת אַחֲרֶת, וְלֹא עוֹלֹת
חָל בַּיּוֹם טוֹב. אַרְבָּעָה עָשָׂר שָׁחַל לִהְיוֹת בַּשַּׁבַּת מִקְטִירִין חֲלָבֵי
הַפִּסְחִים בְּלִילֵי יוֹם טוֹב, מִפְּנֵי שֶׁהֵם כְּחֲלָבֵי שַׁבַּת.

ט. אֵין פּוֹחֲתִין מִשְׁשָׁה טָלָאִים הַמְּבַקְרִין, בְּלִשְׁכַּת הַטָּלָאִים
שְׁבַמְקֻדָּשׁ; וַיְהִיו מוֹכְנִים קֹדֶם יוֹם הַקָּרְבָּה, בְּאַרְבָּעָה יָמִים. אָף
עַל פִּי שֶׁהָיוּ מְבַקְרִין אוֹתוֹ מִתְחִלָּה, לֹא הָיוּ שׁוֹחֲטִין אֶת הַתָּמִיד,
עַד שֶׁמְבַקְרִין אוֹתוֹ שְׁנֵי קֹדֶם הַשְּׁחִיטָה, לְאוֹר הָאֲבוֹקוֹת;
וּמִשְׁקִין אוֹתוֹ מִים בְּכוֹס שְׁלִזָּהָב, כְּדֵי שִׁיְהִיָּה נּוֹחַ לַהֲפֹשֵׁט.

י. כַּמַּעֲשֶׂה תָמִיד שְׁלִשְׁחַר, כֵּן מַעֲשֶׂה תָמִיד שְׁלִבִּין הָעֲרֵבִים;
וְהַכֹּל כַּמַּעֲשֶׂה הָעוֹלָה שְׁכַתְּבָנוּ בַּמַּעֲשֶׂה הַקָּרְבָּנוֹת. וְלֹא הָיוּ
כּוֹפְתִין אֶת הַטָּלָה, שְׁלֹא יַחֲקוּ אֶת הַמִּינִים, אֲלֹא אוֹחֲזִין יָדָיו
וְרִגְלָיו, בִּידֵיהֶן; וְכֵן הָיְתָה עֲקִידָתוֹ, רֹאשׁוֹ לְדָרוֹם וּפָנָיו לַמַּעֲרָב.

יא. תָּמִיד שְׁלִשְׁחַר הָיָה נִשְׁחָט עַל קֶרֶן צְפוֹנִית מִעֲרֵבִית שְׁלִבִּית
הַמִּטְבָּחִים, עַל טַבַּעַת שְׁנֵיָה; וְשְׁלִבִּין הָעֲרֵבִים עַל קֶרֶן צְפוֹנִית
מִזְרָחִית מִמֶּנָּה, עַל טַבַּעַת שְׁנֵיָה: כְּדֵי שִׁיְהִיָּה כִּנְגֹד הַשָּׁמֶשׁ;
דְּבָרֵי קִבְלָה הֵן, שִׁיְהִיוּ נִשְׁחָטִין כִּנְגֹד הַשָּׁמֶשׁ.

יב. טָעוּ אוֹ שָׁגְגוּ, אֲפֹלוּ הִזִּידוּ, וְלֹא הִקְרִיבוּ תָמִיד שְׁלִשְׁחַר
יִקְרִיבוּ תָמִיד שְׁלִבִּין הָעֲרֵבִים. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשִׁנְת־חֲנוּךְ
הַמִּזְבֵּחַ. אָבֵל אִם הָיָה מִזְבֵּחַ חֲדָשׁ, שְׁעָדִין לֹא קָרֵב עָלָיו כָּלוּם
לֹא יִקְרִיבוּ עָלָיו תִּחְלָה בֵּין הָעֲרֵבִים: שְׂאִין מִחֲנֻכִּין מִזְבֵּחַ
הָעוֹלָה, אֲלֹא בַתָּמִיד שְׁלִשְׁחַר.